

Проект:

„Областен координационен механизъм - модел за ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общински структури“

Hope & Homes for Children
branch Bulgaria

Надежда и домове за децата - клон България

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Надежда и домове за децата - клон България“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.“

Проект:

„Областен координационен механизъм - модел за ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общински структури“

„Проектът „Областен координационен механизъм - модел за ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общински структури“ се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.“

УВОД

Областният координационен механизъм по деинституционализация е инструмент в подкрепа на всички институции, ангажирани в работата с деца и семейства. Той засилва координацията и комуникацията на областно ниво и създава платформа за сътрудничество и неформално взаимодействие в полза на конкретни семейства от местните общности, изпитващи затруднения в отглеждането на децата си. Областният координационен механизъм по деинституционализация обединява местните ресурси и експертиза в полза на най-уязвимите членове на общността и възражда изконни ценности като социална и човешка отговорност, съпричастност, взаимопомощ, които правят една общност по-силна, устойчива и благополучна в дългосрочен план.

Областният координационен механизъм следва някои ключови принципи при работа по конкретен случай:

- ✓ Водещ е най-добрият интерес на детето (а не на родители, родственици или институции)
- ✓ Детето има право да бъде отглеждано от родителите си, а те – да бъдат подкрепени, ако се затрудняват
- ✓ Родителите са отговорни да отглеждат и възпитават децата си и да обезпечат тяхното адекватно развитие
- ✓ Тежкото материално състояние само по себе си не е достатъчно основание за раздяла на детето от семейството му
- ✓ Детето трябва да се отглежда в семейна среда за пълноценното и хармонично развитие на личността
- ✓ Важно е да се развива способността на детето да изразява мнение по въпроси, които го засягат, в зависимост от възрастта и степента на зрялост
- ✓ Приоритет при закрилата на децата е съхраняване на семейните взаимоотношения, в това число съвместно настаняване на братя и сестри, ако не могат да живеят с родителите си
- ✓ Важно е детето да се отглежда и възпитава в своята етническа, религиозна, културна и лингвистична среда
- ✓ Да се спазва строга конфиденциалност на информацията за детето и неговото семейство

ПРОЕКТЪТ И ПРОГРАМАТА

Проект: „Областен координационен механизъм - модел за ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общински структури“

Приоритетна област: Демокрация, права на човека и добро управление

Приоритетно направление: *Насърчаване на включването на НПО в процесите на формулиране на политики и вземане на решения съвместно с институциите на местно, регионално и национално ниво.*

Настоящият проект се реализира с подкрепата на Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България. Тази програма е част от прилагането на Финансовия механизъм на ЕИП. Финансовият механизъм¹ на Европейското икономическо пространство (ЕИП) има за цел да намали икономическите и социални различия в рамките на Европейското икономическо пространство, както и да укрепи двустранните отношения между България и страните от ЕИП. Средствата се предоставят от държавите донори – Исландия, Лихтенщайн и Норвегия, въз основа на подписан Меморандум за разбирателство с Република България и са предназначени да бъдат използвани за подкрепа на неправителствени организации с цел подпомагане на благоприятстваща работата им среда, укрепване на техния капацитет и увеличаване на приноса им за постигане на социална справедливост, демокрация и устойчиво развитие.

Целта на проекта: Подобряване въздействието и практическото приложение на областните политики за деца чрез платформа за междусекторно партньорство, с опростени и ефективни правила, ориентирани към вземане на решения чрез среща на власт, експертиза, ресурси и място за учене и подкрепа.

Резултати:

- ✓ Работещ модел за ефективно междусекторно партньорство в Бургас, Видин, Враца, Велико Търново, Кърджали, Сливен, София област и София, Стара Загора, Казанлък, Ямбол, Хасково
- ✓ Овластени институции, НПО
- ✓ Повишен капацитет на местно ниво;
- ✓ Променени нагласи към ДИ и целевите групи

¹Протокол 38а от Споразумението за Европейското икономическо пространство създава механизъм, чрез който страните от Европейска асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) спомагат за намаляването на икономическите и социални неравенства в Европейското икономическо пространство (наричан по-нататък „Финансов механизъм на ЕИП“)

Постигнати успехи в пилотните области (размисли за изминатия път, споделени от нашите експерти по места):

БУРГАС

Поканените институции от областта участваха активно и с интерес предлагаха и търсеха решения на разглежданите случаи. Според необходимостта по случаите се наложи да каним и други специалисти, които не бяха членове на ОКМ, но и те участваха с готовност и ангажирано в работата по случаите.

Ключови фактори за успешното начало на ОКМД в Бургас:

- **Лидерство:** От особено значение бе мотивацията на Зам. Областния управител, за да стартира механизма и да работи по случаи;

- **Пространство за учене и споделяне:** Обученията по проекта и срещите между колегите подобриха връзките и взаимодействието и улесниха екипната работа;

• **Лична ангажираност:** За успешната работа допринесоха личната мотивация и активността на членовете на ОКМД – представители на различни институции и НПО в областта и разбирането, че проблемите на семействата са сложни и изискват обединяване на усилията;

• **Експертност и овластеност:** Професионализмът на колегите и желанието да се мобилизират ресурси в полза на семействата на разглежданите случаи улесниха вземането на решения на ОКМД и направиха работата му ефективна.

Информация за създаването и работата на ОКМД по проекта на НДД бе предоставена от местния експерт на членовете на Комисията по права на детето към община Бургас по желание на тази комисия като добра практика в областта.

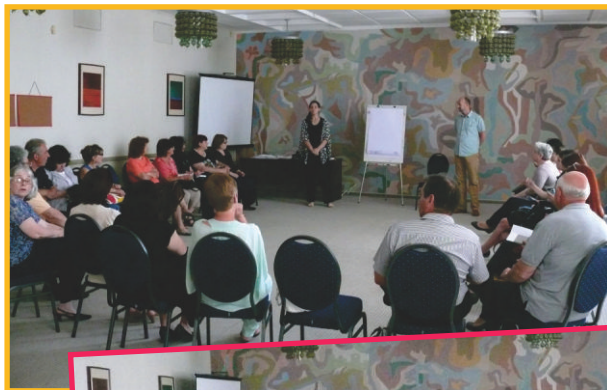
В работата на ОКМД Бургас не са забелязани или споделени знаци за нежелано развитие, както и съмнения в ползата от съвместната работа.

По време на последните заседания на ОКМД колегите задаваха въпроси как можем да продължим срещите на ОКМД след края на проекта и да работим за решаване на случаи, които изискват комплексен подход. Необходимо е да се обсъди как да продължи работата на ОКМД, както и да се проучи опита на другите области, в които ОКМД работи успешно.

Нашите индикатори за успеха са:

- ✓ Участие в заседанията и обученията
- ✓ Активност в обсъжданията
- ✓ Брой, предложени и разгледани случаи – 5 за 3 заседания от 3 различни общини
- ✓ Участие на ключови социални работници от ОЗД и пълни доклади по случаите
- ✓ Брой успешно приключили случаи: устойчиво е предотвратена раздялата на детето от семейството му
- ✓ Тези индикатори са видими за един страничен наблюдател и могат да бъдат лесно измерени.

ВИДИН

Считам, че е успешна формула да се организира Координационен механизъм, под опеката и с главното участие на Областен и заместник – областен управител. Оказа се, че в област Видин има междуинституционално сътрудничество и взаимодействие, но то се реализира по предпочитани канали на комуникация и не обхваща всички заинтересовани страни и институции. **Когато заседанията се организират и провеждат в сградата на Областна администрация и се председателстват от зам.- областен управител, тогава всички институции се чувстват по-отговорни и ангажирани в процеса на взимане на решения, по определени въпроси.**

Предвид наличието различни мнения по определени въпроси и произтичащи от това несъгласия, положително влияние върху мотивацията на институциите за участие в процеса, оказаха **проведените обучения от „Надежда и домове за децата - клон България“.** Оказа се, че всяка от институциите откри и разбра, колко голямо значение за оказването на реална помощ и подкрепа,

има **екипното обсъждане и работа**. По време на обсъжданите казуси и реални случаи от практиката, представителите на институциите се допитваха един друг, съобразно компетенциите си, признаваха опита и експертизата на всеки от членовете на ОКМД. По този начин достигаха до успешно разрешаване на разглежданите казуси и проблеми. **Освен това, като успех отчитам факта, че институциите получиха нови знания и промениха в значителна степен нагласите си за това от какво съществено значение за психо-емоционалното и цялостното му развитие има отглеждането на детето от неговите биологични родители, или поддържането на контакт с тях, реализиран в присъствието на социални работници от ОЗД, или приемен родител, осиновител (които да способстват и улесняват контакта между детето и биологичното му семейство).**

Считам, че от съществено значение за това институциите да започнат да работят заедно и да комуникират, е ролята на местния експерт. Оказа се, че в област Видин това е човек, който институциите като ДСП, ОЗД и ОД на МВР, РДСП, както и някои от представителите на различни неправителствени организации и общини, познават от досегашното си взаимодействие. Това спомогна в значителна степен при организирането и събирането на всички институции по време на заседанията и обученията на ОКМД.

При провеждането на ОКМД в област Видин се оказа, че има хора с изключителна експертиза и опит в своята област. Всеки от тях даваше мотивирани предложения и решения на разглежданите проблеми и казуси, споделяше за подобни случаи от своята практика.

Провеждането на заседанията и мисленето върху различните проблеми на деинституционализацията, бе в значителна степен улеснено от **„задължителния“ характер, който Зам. областния управител придаваше на ангажиментите на всяка от институциите**. В този „организиран“ формат на взаимодействие институциите чувстваха още по-голямата отговорност, която имаха и се мобилизираха да изпълнят ангажиментите си пред зам.-областния управител, вписани в Протокола от заседание на ОКМД. (Така се реализира и третото заседание на ОКМД, като Община

Видин реализира и третото заседание на ОКМД, като Община Видин поиска съдействие от местния експерт за разрешаването на конкретен казус, от практиката на ЦНСТ).

Наблюдава се известна промяна в нагласите на някои от институциите, които до този момент са предпочитали да решават възникнали пред тях проблеми на деинституционализацията самостоятелно, без да се допитват до представители на други институции (например, Община Видин, и настоящите ѝ проблеми с потребителите на ЦНСТ, и като цяло, трудностите на екипите на ЦНСТ). На този етап те изразяват готовност да обсъждат своите трудности пред ОКМД и да получават подкрепа от други институции. Ще бъде необходима продължителна и целенасочена подкрепа и работа в тази посока, от страна на местен експерт – тези институции да говорят свободно и да работят в екип с други институции по възникнали пред тях казуси и трудности.

Отчитам необходимостта от провеждането на още заседания на ОКМД и срещи, и те да бъдат насочени към разглеждането на конкретни казуси от практиката или към съществуващи проблеми на всяка от общините в област Видин.

Ще се предприемат допълнителни действия, по разглеждане на казуси от различни общини на територията на област Видин - ще се проведат допълнителни срещи, на местен експерт с представители на тези общини, за да се установи какви са проблемите им, и от каква подкрепа се нуждаят, за да са в помощ на населението си.

ВРАЦА

Областният координационен механизъм по деинституционализация в област Враца като модел за ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общински структури **бе приветстван и прегърнат като кауза от областния управител, както и от зам.областен управител с ресор социална политика.** Първоначално представители на Областна администрация посрещнаха идеята като допълнителен и формален ангажимент. Но в процеса на съвместна работа и благодарение на преминалите обучения, сега нагласите са различни. Можем да се гордеем с диалога, който постигнахме заедно.

На първото заседание се представи проекта и неговите идеи представляваха интерес за всички ключови участници в процеса на деинституционализация - областна администрация, регионална дирекция за социално подпомагане, отделите закрила на детето към дирекциите за социално подпомагане. **С първото обучение поставихме началото на партньорство и диалог. Всички членове дойдоха с нагласите за нещо ново и различно. И го получиха. Прегърнаха основополагащата идея, че за всеки човек на първо място стоят родителите.**

Първоначалните подозрения, че това е поредната „куха структура“, се изпариха бързо. Всеки бе готов да се включи. Невероятната енергия на ръководители и експерти просто чакаше да бъде обединена и използвана в интерес на детето.

На второто заседание на членовете на ОКМД бе представен конкретен казус въз основа на доклад, изготвен от местния експерт на „Надежда и домове- клон България“ (НДД). Дългогодишната борба на многодетно семейство за решаване на жилищния им проблем. Много дълги бяха дискусиите и много трудности се откриха. Независимо от това експертите продължиха своята работа по случая и на следващо заседание.

На следващото заседание казусът бе пренесен по предложение на местния експерт на НДД на територията на община Мездра. На изнесеното заседание беше поканено и многодетното семейство. Майката разказа на представителите на институциите за огромното желание на семейството да се грижи за своите деца в своя къщичка- макар и малка, но своя. Това засили ангажираността на общинската администрация да се включи в решаването на жилищния проблем. Поети бяха ангажименти за конкретни срещи и разговори с кметовете на малките населени места от Община Мездра в посока търсене на квартира или подходяща къща, която семейството да закупи. Изразена бе готовност за подкрепа на семейството от страна на общинска администрация. Уточнен бе едномесечен срок за работа в посока на решаване на проблема и ново заседание, на което да се докладват резултатите. **Разговорите, дискусиите, конкретно поставените проблеми накараха хора, които първоначално бяха пасивни и даже с негативни нагласи към поставените въпроси, постепенно да тръгнат в една й съща посока със семейството, даже да поемат отговорности за подкрепата му.** И именно подобни казуси са тези, които показват, че Областният координационен механизъм просто работи.

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Успехът и резултатите са налице заради **желанието от страна на всички участници**, ангажирани с процеса на деинституционализация и **възможността да се подкрепят конкретни деца и семейства**. Положени са първите стъпки към решаване на конкретни казуси чрез инструмента областен координационен механизъм по деинституционализация. **Мотивираци бяха двете проведени обучения и дискутираните теми:** Модели на сътрудничество между институциите; Резултати от процеса на деинституционализация; Междуинституционалното партньорство – трудности и резултати; Преживявания на децата в процеса на деинституционализация; Основни принципи и методи за работа с деца, настанени за отглеждане в среда близка до семейната; Как да споделяме и съпреживяваме.

По време на обученията всички присъстващи успяха докато се забавляват да се докоснат до нови и полезни теми.

Членовете на ОКМД - Велико Търново показаха ангажираност и екипност в работата си в рамките на тези 5 месеца. Средата, която се създаде бе благоприятстваща за мултидисциплинарна работа и споделяне на ресурси и отговорности. Това бе възможно благодарение на конкретни теми и случаи, които бяха обсъждани по време на заседанията, както и с предложения за ясни и адекватни решения и поемане на отговорност за тяхното изпълнение.

КЪРДЖАЛИ

Успехите са свързани с:

✓ ангажиращо участие

За мен самата е успех готовността, с която се отзоваха институциите, които поканихме да участват в ОКМД, било като постоянни, било като асоциирани членове. Нямахме институция или неин представител, които по някакъв начин да покажат незаинтересованост или подценяване на проблема. Реакциите бяха по-скоро в посока: "проблемът е много труден, много отговорен", "ще има сериозна съпротива", "дали ще успеем" и ..... неизказаното, но усещащо се съмнение, че може да се окаже и едно обикновено "губивреме".

✓ промяна на нагласите

За щастие много скоро след учредяване на ОКМД преминахме през двете обучения. Несъмнена е ролята им в мотивирането на участниците. И не само - промениха се нагласите, най-вече на представителите на институциите извън системата на АСП, (те вече бяха убедени). Представител на една от институциите заяви, че "вече винаги ще прави всичко, зависещо от нея, когато социалните служби поискат съдействие, за да може едно семейство да задържи дечицата си".

С голямо вълнение и съпричастност всички подходиха при разглеждането на първия казус. Всеки поел отговорност с нетърпение и гордост докладваше за изпълнението ѝ. Наистина, въпреки летния сезон и отпуските не е имало непредставена институция на заседанията на ОКМД.

✓ идентифициране и търсене на решение на т.н. "препъни камъни"

Още по време на обученията, а също и при разглеждане на първия казус се оказва, че съществуват няколко "препъни камъка", които затрудняват отделите ЗД и РДСП при реинтеграция на деца или в работата по превенция на изоставянето. Включихме тези проблемни теми за обсъждане на заседанията на ОКМД и в резултат се изясниха конкретни отговорности, по-малко познати нормативни разпоредби, специфични процедури и пр. В резултат отделите ЗД и представителите на общините заявиха, че много от трудните казуси ще намерят по-бързо решение и те ще опитат сами да ги разрешат.

Все още има какво да се желае относно подготвеността на експертите от областна управа да продължат координацията на ОКМД. Необходима им е още няколко месеца подкрепа.

СЛИВЕН

Успехите се дължат на:

✓ *Като цяло положителната нагласа за процеса на Деинституционализация в България и желание да се работи в тази посока.*

✓ *Осъзнаване, че процеса на ДИ на деца засяга цялото общество и когато усилията на институции, НПО, лечебни заведения и други се насочат в една посока ще се постигнат резултати.*

✓ *Постоянство, доверие, добра комуникация с някои от институциите, подкрепящи процеса на ДИ.*

✓ *ДИ е процес, който без отлична екипна работа между институциите (което е доста трудно), е почти невъзможен, колкото и добри да са уменията на професионалистите, които участват в този процес.*

✓ Много важен инструмент е използването на властта на областно ниво.

Съществуват и известни притеснения за устойчивостта или за възможността за мултиплициране, които са свързани с:

- Нежелание за промяна на негативни/скептични нагласи спрямо процеса на ДИ там, където все още съществуват.
- Забелязва се нежелание да се работи в сферата на социалните услуги и текучество на персонала.

Можем да продължим като непрекъснато се информира и напомня, че процесът на ДИ трябва да се случи, както и каква е ползата от това да няма деца в институции - за самите деца и за обществото като цяло.

Необходима е промяна в посока:

- Промяна в нормативните разпоредби свързана със Закона за социалното подпомагане и Правилника за прилагане Закона за социално подпомагане.
- Нормативно да се вмени по-голям ангажимент и задължения на повече институции в процеса на ДИ.
- Да се работи в посока налагане на публично-частното партньорство в по-голяма степен като инструмент в процеса на ДИ.

Успешно е изграденото партньорство между РДСП – София област и „Надежда и домове за децата“. Налице е положително отношение към работата ни. Желание за сътрудничество помежду ни, както и подобряване на процеса на ДИ.

11 деца се отглеждат в ДМСГД Златица. ДСП Пирдоп (на чиято територия е ДМСГД) работи активно по превенция на изоставянето, поставило си е като цел да подпомогне процеса на закриване на институциите. Търсят нашата подкрепа.

Позитивните действия са свързани с наличието на ефективно сътрудничество с РДСП и предоставяне на възможности за сътрудничество и подкрепа.

Поддържането на успехите може да се осъществи чрез показване на добрите практики и моделът на активна семейна подкрепа.

ОКМД ще засили работните процеси на територията на София област и ще създаде условия за пряко взаимодействие между неправителствения сектор и местните и регионални власти, в подкрепа на децата и семействата в риск.

Постигнахме успехи, защото имаме:

- Подкрепата и ангажираността на Областна администрация София град в лицето на заместник областен управител;

- Доверие в организацията и признаване на нейните резултати до този момент;

- Желание за екипна работа и диалог от местните структури.

Силните страни и позитивните действия бяха:

- Бърза реакция от страна на Областна администрация;
- Изключително добро сътрудничество до този момент, което е база за продължаване на инициативата: Познаване пряката работа на „Надежда и домове за децата“ в София от 2012 г и контактите с ОЗД от София – град.

Всички участници в ОКМД даваха най-доброто от себе си при:

- Събирането и дискусиите по време на първата среща и обученията се създаде една мултидисциплинарна среда и условия за диалог между различни професионалисти;

- Провокация да бъдем по-добри и по-креативни и да не се отказваме.

ОКМД ще продължи да функционира:

- С упоритост и непрекъснатата комуникация и диалог
- Чрез търсене на нови и креативни решения за София град
- Чрез привличане на нови съмишленици в работните процеси

Всички допълнителни действия за по-голяма ефективност и устойчивост ще са насочени към търсене на служители, които да разбират и да усещат процеса на ДИ, да бъдат проактивни и да искат да има промяна. ОКМД ще даде възможност да се работи още по-усилено за създаване на трайно партньорство и екипност между всички. Мисията ще е възможна с помощта на всички актьори.

ОКМД – Стара Загора, измина кратък, но забележителен път. Освен че беше решен конкретен казус, бе създадена обективна предпоставка за добро взаимодействие между членовете на механизма, които в началото тръгнаха малко предубедено, с очакването, че се изгражда поредният формат „говорилня“ със съмнителен коефициент на полезно действие.

Още на втория месец от действието на ОКМД участниците разбраха, че целта е **да се свърши конкретна работа в контекста на добрия диалог между институциите**. Положителна се оказва възможността ОКМД да не заседава винаги в пълния си състав, а когато се налага, участие да вземат само представители на онези институции, които имат пряко отношение към решаването на конкретния казус. Такъв бе и случаят с 1-годишната А. от община Павел Баня, чието семейство бе подкрепено, за да бъдат създадени подходящи условия за връщането ѝ у дома. Майката и бащата на детето, с доказан родителски капацитет, бяха подпомогнати с намиране работа на бащата и осигуряване на мебели за детска стая. След решение на ОКМД кметът на общината внася в Общинския съвет предложение за отпускане на еднократна финансова помощ на семейството, за да бъдат покрити разходите за детска градина на по-големите братче и сестриче.

Определен успех в работата на ОКМД бе създадената атмосфера на екипност и съпричастност – в състава на механизма **се включиха лично ръководителите на отделните институции**, което несъмнено допринесе за постигане целите на проекта. Създаде се реална възможност за открит, пряк и конструктивен диалог между структурите, имащи отношение към деинституционализацията на деца. Проведените две обучения в рамките на проекта бяха посрещнати с изключителна удовлетвореност от участниците в тях, тъй като дадоха отговор на някои от проблемите, с които често се срещат.

Занапред устойчивостта на постигнатото чрез проекта ще зависи до голяма степен от областните управители и техните заместници с ресор социална политика, тъй като **институцията „областен управител“ се явява обединяващо, координиращо и свързващо звено в процесите на деинституционализация, които се залагат като приоритети и в областните стратегии за развитие на социалните услуги.**

КАЗАНЛЪК

Преди създаването на Общинския координационен механизъм се чуа едно-две мнения, че това ще е поредният такъв, който най-вероятно ще усвои едни финансови средства, без да е работещ. Още при първата среща след представянето на самата система за междуинституционално решаване на конкретни случаи за

. подпомагане на деца в риск и техните семейства се оказа, че това не е така, тъй като стана ясно, че ще се търсят наличните ресурси.

Влияние за добрия диалог се оказа **личната положителна нагласа на по-голямата част от включените в координационния механизъм**. Това, че имаха ясна представа в следствие на наблюдение върху развитието на децата в институциите и съответно в семейната среда, беше предпоставка да имат желанието да положат максимум усилия за доброто емоционално и нервно-психическо развитие на децата, които ще бъдат представени като конкретни случаи. За тези членове на ОКМД, които бяха скептично настроени в началото, огромна роля изигра **личният контакт със семейството**. Липсата на мотивация и преувеличаването на трудностите постепенно бяха преодолени. Подпомагането на представителите на различните институции чрез **обученията и консултациите** доведе до сериозно намаляване на недоверието към самия процес на деинституционализация. Още повече че в работата на ОКМД беше заложено да се използват силните страни на хората. Това от своя страна доведе и до по-добра екипна работа.

За краткото време, в което функционира ОКМД, са подпомогнати две деца. В самия процес на подкрепа за семейството **се включиха и много хора, които нямаха пряко отношение към проблема** – осигуриха средства за ремонт на покрив, предоставиха мебели за дома, кухненски прибори, дрехи и др. Най-хубавото е, че тези граждани заявиха готовност да помогнат и при други случаи, както и да разкажат на свои близки и приятели за процеса, който може да спре изпращането на деца в институции.

Вярвам, че споделянето на опита в работата на ОКМД ще **събуди достатъчно обществения интерес и ще подпомогне за преодоляването на съпротивите към процеса на деинституционализация**. Община Казанлък категорично застава на страната на децата и техните семейства, като насърчени от опита и постигнатия успех, ще продължим да работим за устойчивост на модела „Общински координационен механизъм“.

ЯМБОЛ

Областен координационен механизъм по деинституционализация - **ЗАЕДНО ПО ПЪТЯ**

- Пътят, който изминахме от създаването на ОКМД до този момент е само началото на консолидиране на всички държавни, общински институции, мрежата от социални услуги, неправителствени организации и структури в името на детето.

- Трудно излизаме от закостенелия модел на мислене: за да защитим интереса на детето го извеждаме от семейството, защото институцията ще се погрижи по-добре от неговите родители.

- Членовете на ОКМД се обединихме около идеята: семейство е най-доброто за детето. Нашите действия са насочени към подкрепа на родителите, които изпитват трудности или преживяват криза да продължат да се грижат за децата си, с цел превенция на институционализиране на децата от най-ранна детска възраст. С общи усилия подкрепихме две семейства, с надеждата, че изпълняваме дълг към децата и техните родители. Вложихме много емоции, разбиране към проблемите, желание да се борим с трудностите...

- Успехът в дейността на ОКМД е променлива величина. Успех е, че формирахме екип от съмишленици, убедени, че деинституционализацията е пътят по който трябва да вървим, за да живее всяко дете в семейство, така както нашите деца са отгледани и израснали. Успех е, че реализирайки проекта -ОКМД- ние повишихме своите умения за работа в екип за бързо реагиране, развихме по-финна чувствителност към проблемите на децата и начините за решаването им.

- ОКМД е необходимият инструмент по пътя на деинституционализацията, който допринесе да излезем от институционалната самота и да заработим заедно.

ХАСКОВО

За успех все още е рано да говорим, времето не стигна. По-скоро става въпрос за трасиране на **пътя към успеха** – и там мисля, че се случиха 2 позитива:

- ✓ По-дълбокото разбиране на последицата от ДИ за детето и неговото развитие;
- ✓ Ключовите хора се познават лично, знаят кой е този, който стои зад телефонната слушалка, когато се налага да му се обадят.

Ключова фраза на ръководител на институция след мотивационното обучение: **„Вече винаги ще мисля за погледа на детето, когато се взема решение за неговата съдба.”**

Обученията накараха участниците да осмислят процеса на ДИ през собствените си преживявания – ключ към прилагане на дете-ориентирания подход.

Като позитивни действия можем да отбележим, че хората вече се познават лично и са по-сигурни да поискат подкрепа.

Обученията, най-вече мотивационното ни повлия да дадем най-доброто от себе си.

Съществуващите притеснения са свързани с факта, че част от експертите считат процеса на ДИ за завършен.

Постигнатите резултати могат да се поддържат чрез:

- ✓ обучение на членовете на ОКМД;
- ✓ срещи на живо с ОКМД от области, в които те имат високи постижения;
- ✓ разпространение на информацията за възможностите на ОКМД до доставчиците на услуги и други структури, които имат пряк достъп до деца в риск.

Като заключение можем да открием общите фактори за успешен старт и утвърждаване на ОКМД като двигател на деинституционализацията на областно ниво:

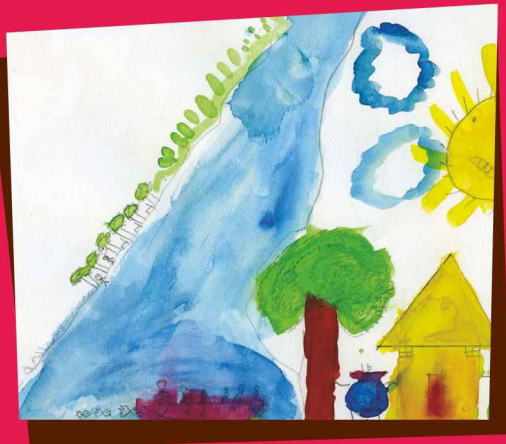
- Стратегическо позициониране - областният управител като институция е свързващото звено между държавната и местната политика за децата и техните семейства и има властта да координира, насочва и изисква;
- Лидерство на областния управител и неговите ресорни заместници;
- Лично мотивирано участие на ръководителите на институциите или овластени от тях експерти;
- Професионализъм на членовете на ОКМД;
- Уважение към специфичния опит и експертизата на всеки от членовете на ОКМД и взаимно доверие да се иска и дава подкрепа в желанието да се помогне на конкретното дете и семейство (усещане за обща мисия и отговорност);
- Обучения, които променят ценности и нагласи – колко е важна връзката на едно дете с неговите родители и колко много ресурси има в различните институции да се предотврати раздялата им;
- Личният контакт със семействата разрушава стереотипи;
- Разрешаването на конкретни казуси (успешно) е много мотивиращо;
- Въвличане на общността - граждани, които имат доверие на ОКМД и могат и желаят да помагат на по-уязвимите семейства в тяхната общност
- Необходим е катализатор на процеса – организация и нейните представители на местно ниво

Деинституционализацията е вход към реформиране на закрилата и грижата за децата. ОКМД е мост между международните стандарти и европейската и национална политика и местните практики и решения за всяко дете и неговото семейство. Инвестицията в семействата тук и сега е инвестиция в бъдещето на една общност. Защото устойчивите семейства правят общностите силни и проспериращи.

Hope & Homes for Children
branch Bulgaria

Надежда и домове за децата - клон България

За контакти:

НАДЕЖДА И ДОМОВЕ ЗА ДЕЦАТА - КЛОН БЪЛГАРИЯ

1504 София, ул. „Проф. Милко Бичев“ 1, ет. 1, ап. 2

e-mail: office.hhc@gmail.com

www.hopeandhomesbg.com

Цялостната информация за основните цели и приоритети на Програмата е достъпна на

www.ngogrants.bg

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Надежда и домове за децата - клон България“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.“

